

Bodø kommune

Budsjettseminar 2. September 2020

Monica Antonsen
seniorrådgiver

Fylkesmannen i Nordland

04.09.2020

Oppsummering av økonomibestemmelsene

Kommuneloven §14-1

- Kommuner skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid
- Kommuner skal utarbeide samordnete og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi og for lokalsamfunnets eller regionens utvikling
- Kommuner skal forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko, bla slik at betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall

Markerer lovens ideal og kommunestyrets ansvar for langsiktig forvaltning
Ta tidligere grep hvis kommunen har for høye utgifter – mindre rom for å utsette inndekning av merforbruk, plikt til å vurdere budsjettrevisjon hvis regnskapet viser merforbruk (forskrift).

Hvorfor er god styring og kontroll viktig?

God egenkontroll skal sikre at:

- Kommunale oppgaver utføres til det beste for innbyggerne
- Hensiktsmessig bruk av felleskapets ressurser
- Kommunestyret kan ivareta sitt overordnede kontrollansvar
- Bedre økonomistyring
- Bedre etterlevelse av lovkrav
- Forebygge risiko for misligheter
- Styrke tilliten til kommunene

Styringsverktøyene §14-2

Kommunestyrets verktøy for planlegging og styring

- Økonomiplanen og årsbudsjettet
- Årsregnskapet og årsberetningen
- Finansreglementet
- Økonomireglementet

Kommunestyret skal nå ta i bruk finansielle måltall

- Finansielle måltall – kommunestyrets mål for økonomisk utvikling
- Lokal økonomisk politikk – lokale handlingsregler for budsjettet
- Skape bevissthet og åpenhet om reell økonomisk situasjon

Årsbudsjett og økonomiplan

- Formannskapet innstiller til vedtak av økonomiplan og årsbudsjett
 - Innstillingen skal som tidligere ligge ute til alminnelig ettersyn i minst 14 dager
- Kun kommunestyret selv som kan vedta årsbudsjett (delegeringsforbud)
 - Årsbudsjettet er bindende slik det er vedtatt
 - Disponeringsfullmakt til kommunedirektøren
- Bestemmelser som stiller overordnede krav til styring og forvaltning av kommunens virksomhet og økonomi **over tid**
- Økonomiplan og årsbudsjett skal oversendes fylkesmannen

Kommunestyrets ansvar

Ta tidlige grep hvis kommunen har for høye utgifter

Mindre rom for å utsette inndekking av merforbruk
Hvis årsregnskapet vedtas med et merforbruk, skal kommunestyret i vedtaket angi hvordan merforbruket skal dekkes inn

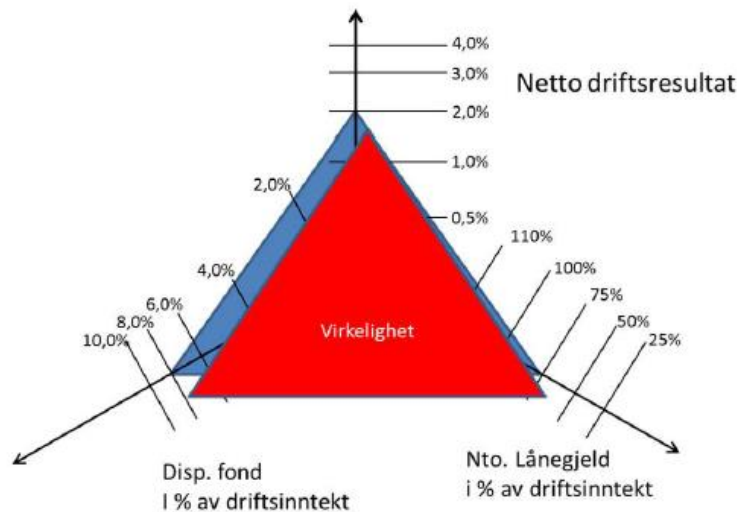
Plikt til å vurdere budsjettregulering hvis regnskapet viser merforbruk

Vedta økonomireglement

Vedta finansielle måltall som et verktøy for langsiktig styring

Finansielle måltall – lokale handlingsregler

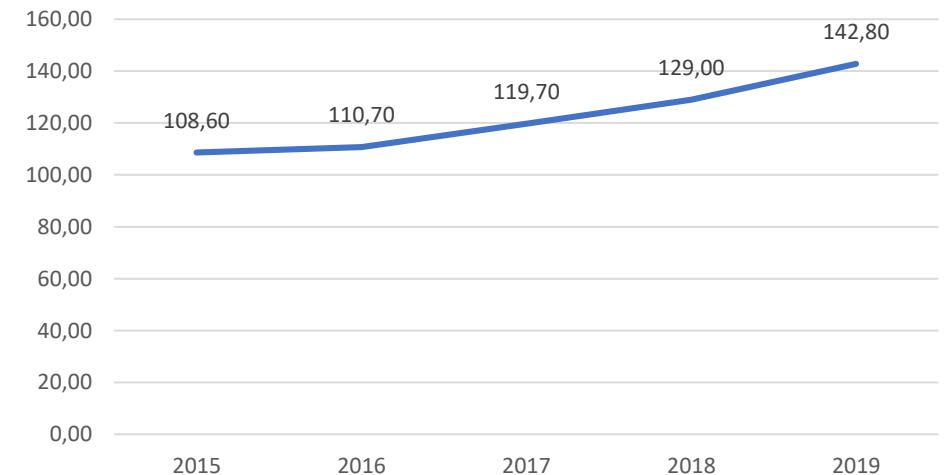
År	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
NDR	1,40	2,80	2,60	0,60	1,00	-2,40	-0,30	-0,20	-0,10
mer/mindreforbruk %	1,80	2,50	3,10	0,60	0,10				
Dispfond %av br.driftsinnt.	1,50	3,70	5,00	7,20	7,70	1,30	1,30	1,20	1,30
Langsiktig gjeld % av br.driftsinnt.	108,60	110,70	119,70	129,00	142,80	122,10	130,60	132,60	133,20

Bodø kommune:

NDR: 1,75%
 Disp.fond: 3%
 Langsiktig gjeld: 85%

Bruken av handlingsregler skal medvirke til at rammebetingelsene i budsjettprosessen er tydelig definert og enkle å forstå. Dette gjelder både politiske og administrative beslutningstagere. Bodø kommune

Langsiktig gjeld % av br.driftsinnt.

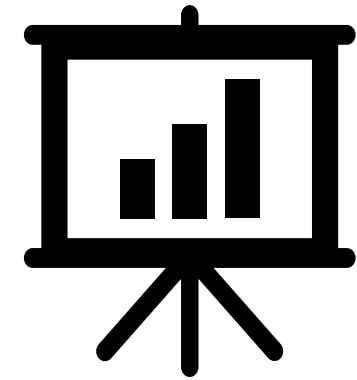

Oppfølging av budsjett – budsjettrevisjon § 14-5

Kommunedirektøren har plikt til å rapportere om utviklingen ift budsjett og til å foreslå budsjettendringer ved vesentlige avvik

Kommunestyret har plikt til å endre budsjettet underveis hvis det trengs for å ivareta realisme og balanse

Oppfølging av merforbruk i årsregnskapet

Den nye kommuneloven krever **tidlige** grep hvis regnskapet viser merforbruk

Hvis regnskapet avlegges med merforbruk, skal **kommunedirektøren** foreslå endringer i årets budsjett

- Må behandles av kommunestyret innen 30. juni

Hvis regnskapet vedtas med merforbruk, skal **kommunestyret** i vedtaket angi hvordan merforbruket skal dekkes inn

Balansekrav

- Balansekravet i budsjett og økonomiplan videreføres
- All bruk av midler skal ha dekning i årets tilgang av midler
- Driftsbudsjettet skal minst dekke minimumsavdrag på lån
- Budsjett skal dekke inn akkumulert merforbruk

Ny årsavslutning – ny bunnlinje

- Strykningsreglene videreføres
 - Kan ikke avsette til fond hvis bunnlinjen viser merforbruk
- Hvis merforbruk etter strykninger
 - Midler på disposisjonsfond skal benyttes til å redusere merforbruk
 - Reduserer merforbruket som kan fremføres til inndekning ned mot 0
- Hvis mindreforbruk etter strykninger
 - Mindreforbruket skal redusere tidligere års merforbruk, overskytende går til disposisjonsfond
 - Reduserer mindreforbruket alltid til 0

Øvrige momenter

- Finansreglement videreføres
 - Hovedregler og rapporteringsplikt lovfestet
 - Lovfestes tiltaksplikt ved avvik fra finansreglementet
- Låneadgangen
 - Kan kun ta opp lån til formål som er nevnt i lov
 - Bare innenfor rammene som kommunestyret har satt
 - Bare til tiltak med bevilgning

Kommunale garantier

- Tre vurderingstema ved godkjenningen
 - Er det vesentlig økonomisk risiko? (Hvis ja, så alltid nei)
 - Og – er det næringsvirksomhet? (Hvis ja, så alltid nei)
 - Og – er formalkrav i forskriften oppfylt?
- Kommunen skal gjøre disse vurderinger i sin saksbehandling
- Garantier som i realiteten er tilskudd, skal håndteres som det

Kommunale garantier

- Garantier for småbeløp er unntatt fra godkjenning
 - Men de tre vilkårene gjelder også for små garantier
 - Forbud mot garantier til næringsformål videreføres
 - Kan ikke gi kommunal garanti hvis vesentlig økonomisk risiko
-
- **Vesentlig økonomisk risiko?**
 - Aweie mellom sannsynlighet for innfrielse, størrelse på det potensielle tapet og kommunens evne til å håndtere tapet
 - I tillegg aweie det samlede garantiansvar og realsikkerhet

Tidsfrister – kommunens oversendelse til fylkesmannen

- Årsbudsjett og økonomiplan med tilhørende dokumenter skal oversendes snarest mulig og senest 30 dager etter vedtak
- Årsregnskap og årsberetning med tilhørende dokumenter skal oversendes snarest mulig og senest 30 dager etter vedtak

Den røde tråden

Hva ønsker vi å oppnå?

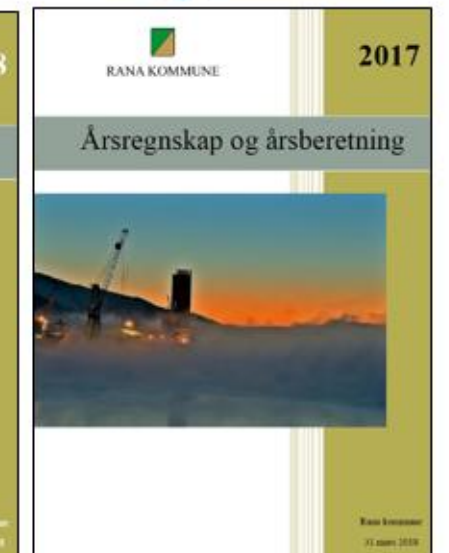
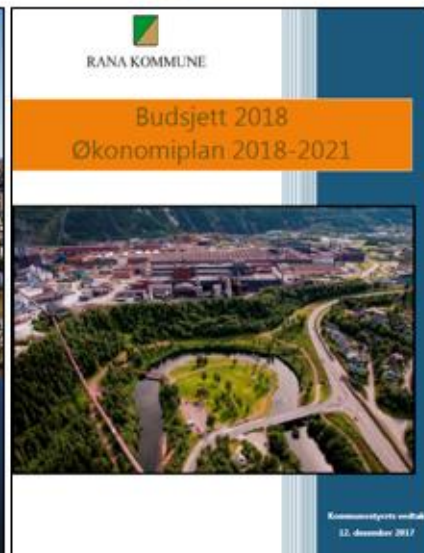
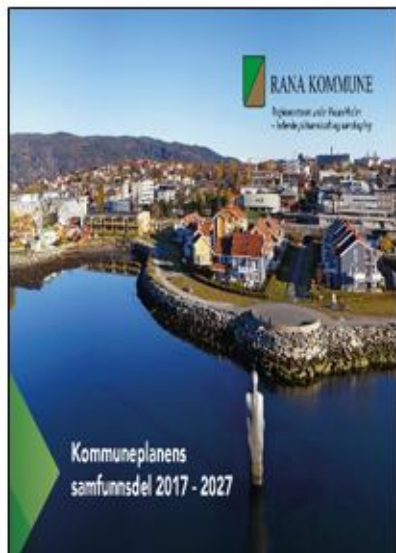
Hvilke økonomiske rammer og mål?

Hva skal min enhet levere?

Hva forplikter jeg meg til?

Hvor langt er vi kommet?

Hva ble resultatet

Takk for
oppmerksomheten

Fylkesmannen i Nordland

Facebook [FylkesmannenNO](#)

Twitter [FMNordland](#) #fmno

Nettside fylkesmannen.no/nordland